

Villedende prislister?

Tross Konkurransetilsynets pålegg, valgte tannlege Eivind Aakenes i Oslo for noen år siden å ta vekk prislister fra venteværelset sitt. Pasientene kommenterte avvik fra prislister, og han følte at han med veiledende priser snarere villedet pasientene sine. Han synes ikke timepris er noen løsning heller, like lite som fra-og-til-priser er det. – Pasientene har ikke etterspurt prislister, forteller Aakenes, som ikke føler at han gjør noe galt, selv om han vet at han ikke følger regelverket. – Skal en følge regelverket og ha prislister, blir det villedende prisinformasjon, og det er vel heller ikke lov, mener han. – Er det Konkurransetilsynets regelverk eller pasientenes behov for prisinformasjon som skal etterkommes? spør Aakenes. Nå har han laget en prislister likevel, bare for å ha en, som han sier. Det kan i hvert fall være greit å ha når mediene henvender seg, slik han har opplevd.

– Hva er det som er så problematisk med dette pålegget fra Konkurransetilsynet om å ha en prislister, Eivind Aakenes?

– Jeg vil si ære være Konkurransetilsynet for at de vil få ut veiledende priser på alle varer og tjenester. Det setter jeg som forbruker pris på. Men det er mange områder hvor det ikke er så lett å operere med veiledende priser. Ring til en snekker for eksempel, og spør hva det koster å skifte taket på et hus. Han har ikke noe veiledende pris på det. Han kan komme med en timepris, men det sier ikke noe om hva totalsummen for taket og arbeidet blir, fordi han ikke kan vite hvor lang tid jobben tar før han har vært på en nærmere befaring. Likeledes blir det hvis man ringer til et verksted og sier at man har en bil som ikke starter og spør hva det koster å få den til å gå igjen. Det er det umulig å svare på, fordi det kan være alt fra en tennplugg som må skiftes til hele motoren. Og sånn er det også for oss tannleger. Det er svært få ting det går an å gi en eksakt pris på, bortsett fra undersøkelse og rens, eller bedøvelse og røntgenbilder kanskje.

Tannlege Eivind Aakenes i Oslo mener at veiledende priser på tannbehandling er egnet til å villed pasientene.

Tannbehandling generelt går det ikke an å gi pris på, fordi en likelydende behandling, bare som eksempel en okklusal fylling, kan variere mye i omfang og dermed i pris. Og det er ikke det at man ikke skal informere pasientene, det forventer de og det vil de etterspørre hvis de ikke får den informasjonen de skal ha. Men jeg synes ikke at en prislister er den riktige måten. Her tror jeg det er noen skrivebordsteoretikere som har sittet og fått en idé om at prislister er fint, og så har det blitt sånn som det er blitt.

– Er det ikke noen måte det går an å presentere prisene på, så folk får en

pekepinn og slik at pålegget fra tilsynet følges?

– Egentlig ikke. Jeg har faktisk ingen gode forslag til hvordan dette kan løses. Og det er ikke for å være vanskelig. Men tenk deg at man valgte å operere med timepriser, slik en del andre yrkesgrupper gjør. Det er like villedende. For tannlege Slapp-i-strikken tar kanskje en lav timepris, mens tannlege Stram Strikk tar en høyere pris. Pasienten som velger tannlegen med den lave timeprisen vil likevel komme dårligere ut prismessig, fordi den langsamt arbeidende tannlegen bruker mye lenger tid enn den raske og effektive.

En timeprisopplysning gir derfor ikke pasienten veiledende opplysning om hva behandlingen vil koste. Et kostnadsoverslag i hånden etter konsultasjon, bør imidlertid være en selvfølge.

– Hva med en prislister som viser fra-og-til-priser?

– Jo, det er selvsagt en mulighet. Men jeg synes ikke det ligger noe særlig veiledning i det. Bare for å ta eksempelet okklusal fylling, som kan være en liten punkt-fylling i en fissur, eller oppbygning av en uthult rotfylt molar. Her vil jeg påstå at prisforskjellen blir tre-fire hundre prosent. Blir dette veiledende prisinformasjon, spør Aakenes?

Aakenes har også vært i fjernsynet, i forbindelse med dette med manglende prislister. Det var en mandag i slutten av februar at tv-teamet fra NRK Dagsrevyen kom stormende inn i praksisen på en så støyende måte at tannlegen trodde det var krig. Han var da én av flere tannleger de avla besøk, etter offentliggjøringen av en undersøkelse som viste at 75 prosent av tannlegene ikke hadde den pålagte prislister på venteværelset. Uanmeldt, og med kamera gående på opptak entret tv-teamet venteværelset og ba om å få tannlegen i tale. Han hørte noe bråk ute i resepsjonsområdet og tannhelsesekretæren som ba ham komme. Og ut fra behandlingsrommet trer tannlegen, fortsatt med hansker og munnbind, og føler seg litt tatt på senga når han skjønner hva det handler om. Det er ikke hver dag man står foran et kamera og en reporter som stikker en mikrofon opp i ansiktet på en, og avkrever en svar. Og det helt uten at man får tenkt seg om.

– Jeg følte at jeg sto med buksene nede, og lurte på hva de var ute etter. Var det meg de ville ta rotta på? Til å begynne med la jeg meg helt flat, men tenkte etter hvert at det var det ikke riktig å gjøre, all den stund jeg ikke føler at jeg gjør noe galt, selv om jeg ikke følger regelverket som pålegger oss å ha en veiledende prislister på venteværelset. Så etter hvert begynte jeg å si litt om hvorfor. Samtidig visste jeg at

dette skulle kringkastes til hele Norge i beste sendetid, og jeg sa at jeg ikke hadde lyst til å være med på det. Men de sa at de syntes jeg hadde klart meg veldig bra. Så da ble det sendt, og det var det jeg ønsket å si som kom frem, forteller Aakenes og fortsetter:

– Det er tydeligvis mange av mine pasienter som har sett innslaget, og som forstår min holdning godt. Men jeg har også snakket med mange tannleger som har en veiledende prislister på venterommet, og som ikke skjønner problemet med det.

– Har du inntrykk av at folk er opptatt av pris på tannbehandling?

– Ja. Det hender jeg opplever at folk ringer og spør hva det koster å få utført det ene eller det andre. Da sier jeg som regel at jeg ikke kan svare før jeg har sett på det. Men for en stund siden var det en som ikke ga seg. Hun spurte om prisen på mange ulike behandlinger, og til slutt ville hun vite hva det ville koste å trekke en visdomstann. Det er ikke noe enklere å oppgi prisen på det enn på noe annet, men hun ville ha et svar og jeg hadde brukt så mye tid på dette, at jeg for å få slutt på samtalen sa at det ville koste fra 380 kroner å få

trukket ut en visdomstann. Damen takket for svaret, og en uke senere så jeg Avis1 på gaten, med førstesideoppslaget: Stor prisforskjell hos tannleger. Da jeg åpnet avisen sto det: Tannlege Aakenes billigst i byen på trekking av visdomstener. Det var tydelig at hun hadde oppfattet fra-prisen. Riktignok har jeg i mange tilfeller tatt bare 380 kroner for å trekke en visdomstann, men det er ingen standardpris. Dette er en sånn fra-og-til-pris, som jeg i utgangspunktet mener det er helt galt å operere med. Jeg mener også at det gir et galt sammenligningsgrunnlag, hvis det er det Konkurransetilsynet vil med det; at man skal shoppe rundt og sammenligne. Jeg tror folk undersøker priser på tannlegjetjenester på en helt annen måte. Jeg tror mye foregår ved at man diskuterer med familie og venner og på den måten finner ut i hvilket prisleie ens egen tannlege ligger. Så gjør man sine vurderinger og valg ut fra det. Og da er det slett ikke bare pris som teller.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi

Prisopplysning – endring av forskriften?

Dagsrevyen presenterte 24. februar en undersøkelse foretatt av Konkurransetilsynet blant en rekke tannleger i Oslo. I intervjuet ovenfor forteller tannlegen som intetanende ble invadert av Dagsrevyens reportasjeteam, om sine opplevelser og sitt syn på prisopplysningsforskriften. Siden undersøkelsen viste mange brudd på forskriften, lovet presidenten, som også ble intervjuet, å følge opp saken i samarbeid med Konkurransetilsynet.

Etter initiativ fra NTF ble det derfor avholdt et møte den 19. mars mellom tilsynet og NTF hvor vi drøftet innholdet

i forskriften og muligheten for en forenkling som kunne føre til at flere tannleger ville følge regelverket. Det er helt klart at Konkurransetilsynet ikke kunne gi oss noen løfter om hva som eventuelt kunne endres, men vi ble oppfordret til å komme med innspill.

Hovedstyret behandlet saken i sitt april-møte og har bedt sekretariatet om å komme med et konkret forslag til endring av forskriften til junimøtet. Dette vil så bli oversendt Konkurransetilsynet.

Sekretariatet